

Mr. Vidosava ERAKOVIĆ

Arhiv Jugoslavije, Republika Srbija

vida.e1986@gmail.com

UDK/UDC: 930.25 (497.11 Kuršumlijska Banja)"2023" (047)

Izveštaj sa VII. MEĐUNARODNOG ARHIVISTIČKOG SAVETOVANJA „KURŠUMLIJSKA BANJA 2023“

Conference Report from VII. OF THE INTERNATIONAL ARCHIVISTIC CONSULTATION „KURŠUMLIJSKA BANJA 2023“

U živopisnom krajoliku Kuršumlijske Banje u periodu od 11. do 13. oktobra 2023. godine održano je VII Međunarodno arhivističko savetovanje Arhivističkog društva Srbije „Kuršumlijska Banja 2023“ pod sloganom *Arhivi inspirišu* u organizaciji Arhivističkog društva Srbije.

Domaćin savetovanja bio je Istorijski arhiv „Toplice“ iz Prokuplja, partner u organizaciji Međuopštinski istorijski arhiv Čačak, a pokrovitelj Ministarstvo kulture Republike Srbije. Svečano otvaranje bilo je u sredu 11. oktobra. Prisutnima su se obratili Lela Pavlović, arhivski savetnik i predsednica Arhivističkog društva Srbije, Milan Stojanović, direktor Istorijaskog arhiva „Toplice“ - Prokuplje, dr. Miroslav Perišić, direktor Državnog arhiva Srbije i Danijela Vanušić, pomoćnik ministra za kulturu Republike Srbije. Direktor Istorijaskog arhiva „Toplice“ prisutne je upoznao sa istorijatom Arhiva i njegovim razvojem od osnivanja do današnjih dana i ulogom koju Arhiv ima u Topličkom okrugu. Direktor Državnog arhiva Srbije iskoristio je priliku da podseti da arhivi, u ovom trenutku, imaju najrazgranatiju izdavačku, izložbenu delatnost i međunarodnu saradnju i ukazao na deficitarnost istoričara u arhivima, na ulogu arhiva u javnom životu i državnoj

strategiji, na izazove sa kojima se arhivi, kao čuvari identiteta, suočavaju u svetu i kod nas, naročito u vreme ekspanzije tehnologije, koja, prema Perišićevim rečima ima moć i da pobeđuje i da ubija. Istakao je značaj mikrofilmovanja arhivske građe kao najbezbednijeg načina da se zaštiti i sačuva arhivska građa. Danijela Vanušić je u svojoj pozdravnoj reči pomenula izazove digitalne ere i primenu digitalizacije u arhivistici u cilju zaštite arhivske građe.

U nastavku je dodeljeno priznanje Arhivističkog društva Srbije *Najbolja registratura* Agenciji za privredne registre. Odluku je saopštila Marija Todorović, predsednica Komisije za dodelu priznanja i sekretarka Arhivističkog društva Srbije, a nagradu je u ime dobitnika Agencije za privredne registre primila i skupu se obratila dr. Tatjana Kikić, rukovodilac Arhive Agencije za privredne registre.

Prilog 2. Obraćanje predsednice Arhivističkog društva Srbije, Lele Pavlović.

Nakon dodele priznanja, Slobodanka Cvetković, arhivski savetnik Istorijskog arhiva Požarevac i urednik Zbornika radova *Arhivska građa u teoriji i praksi*, predstavila je šesti po redu Zbornik sa prošlogodišnjeg savetovanja na Mećavniku. Ljiljana Dožić, arhivski savetnik Arhiva Vojvodine i urednik Informativnog biltena Arhivističkog društva Srbije *Arhivski glasnik* predstavila je sedamnaesti broj *Biltena*. Svečano otvaranje završeno je otvaranjem izložbe o Kuršumlijskoj banji pod nazivom *Naše bogatstvo - vodovodna mreža, kupatila, česme i bunari u Kosaničkom srezu*, autora Stojanke Bojović, arhivskog savetnika Arhiva Kosova i Metohije, radno angažovane u Istorijskom arhivu u

Nišu i Milana Stojanovića, višeg arhiviste Istorijskog arhiva „Toplice“ iz Prokuplja.

U okviru radnog dela savetovanja prezentovano je ukupno 31 od 34 programom predviđena rada. Prvog dana savetovanja predstavljeni su radovi u okviru tematskih celina *Arhivi i inovativne tehnologije* i *Aktuelna pitanja arhivske službe*. U okviru prve tematske celine *Arhivi i inovativne tehnologije* referate je predstavilo devetoro od predviđenih desetoro učesnika. Ovu sesiju, svojim izlaganjem na temu *Scy Dia OCR za srpsku ćirilicu sa dijakriticima – primena aktivnog učenja u NLP domenu*, otvorio je dr. Velibor Ilić (Institut za veštačku inteligenciju Srbije). Potom su svoja izlaganja imale kolege iz Slovenije i Hrvatske koji su u svojim radovima predstavili probleme i izazove sa kojima se slovenački i hrvatski arhivi suočavaju u procesu digitalizacije i ulogu arhiva u digitalnom okruženju: dr. Miroslav Novak (Pokrajinski arhiv Maribor) na temu *Iskustva slovenačkih arhiva u oblasti elektronskog arhiviranja i elektronskih arhiva*, Zoran Stanković (Državni arhiv u Rijeci) na temu *Hrvatski arhivi u digitalnom okruženju – normativni okvir i primjeri dobre prakse*, dr. Vlatka Lemić (Sveučilište u Zagrebu) na temu *Digitalna pismenost i vještine u arhivima - iskustva i mogućnosti europskih programa u unapređenju kompetencija arhivskih stručnjaka*. Aleksandar Berežnov (Istorijski arhiv Kraljevo) predstavio je referat na temu *Mogućnosti primene veštačke inteligencije u arhivima* i pokušao da pruži odgovore na niz pitanja koja se tiču primene veštačke inteligencije u arhivima i arhivistici: pouzdanost informacija koje pruža veštačka inteligencija, saznanja koja veštačka inteligencija i njen alat četbot imaju o arhivistici i arhivima u Srbiji, njenu primenu na poslove i uticaj na radna mesta, odnos veštačke inteligencije i ARHIS-s, odnos digitalizacije i veštačke inteligencije i dr. Dr. Mihail Larin (Ruski državni univerzitet za humanističke nauke) pročitao je referat na temu Организация архивного хранения электронных документов в России. Docent Natalija Surovceva (Ruski državni univerzitet za humanističke nauke) predstavila je referat na temu О составе метаданных жизненного цикла электронных документов. Siniša Tadić (Arhiv Jugoslavije) prezentovao je referat koautorskog rada sa dr. Dušanom Bojkovićem (Arhiv Jugoslavije) pod nazivom *Digitalizacija fonda Kancelarija maršala Jugoslavije* u kojem je predstavljen proces digitalizacije arhivskih dokumenata ovog fonda. Siniša Domazet (Arhiv Bosne i Hercegovine), u referatu svog rada pod nazivom *Digitalno gradivo u Arhivu Bosne i Hercegovine – terabajti bez stalne adrese*, predstavio je iskustvo Arhiva Bosne i Hercegovine sa digitalnim formatima u pogledu zaštite i čuvanja.

U okviru druge tematske celine *Aktuelna pitanja arhivske službe* svoje radove predstavilo je troje od predviđenih četvoro autora. Teme radova odnosile su se na preventivnu zaštitu (obezbeđivanje ambijentalnih uslova u depoima u cilju zaštite arhivske građe, zaštita depoa od spoljnih činilaca: poplava, požara, vlage, temperature...) i fizičku zaštitu arhivske građe (konzervaciju i restauraciju). Svetlana Perović Ivović (Arhiv Jugoslavije) predstavila je referat na temu *Planiranje dobro organizovanog depoa kao uslov za adekvatnu zaštitu*

arhivske građe u kojem je dala pregled ambijentalnih uslova koje depo mora da ispunjava, u skladu sa standardima, u cilju adekvatne zaštite arhivske građe. Georg Jovanović (Biblioteka Matice srpske) prezentovao je rad na temu *Restauracija i konzervacija pergamentne povelje* u kojem je dao kratak opis povelja, opis pergamenta kao podloge za pisanje, kratak istorijat, postojanost, uzroke oštećenja, probleme pri proučavanju povelja sa voštanim pečatom. Nataša Malobabić Vukić (Istorijski arhiv Grada Novog Sada) i Jugoslav Veljkovski (Istorijski arhiv Grada Novog Sada) autori su rada pod nazivom *Protivpožarni sistem NOVEC 1230 u sistemu zaštite arhivskih depoa Istorijskog arhiva Grada Novog Sada*. Nataša Malobabić Vukić u svom referatu prikazala je jedan inovativni protivpožarni sistem, koji, između ostalog, služi i za zaštitu arhivske građe, arhivskih depoa i arhivskih zgrada. Moderator sesija bio je Darko Marinković, arhivist Vojnog arhiva.

Prilog 3. *Detalji sa VII Međunarodnog arhivističkog savjetovanja „Kuršumlijska Banja 2023“.*

Paralelno sa sesijama u četvrtak, održana je i radionica za zaposlene kod stvaralaca na poslovima kancelarijskog poslovanja, odnosno za zaposlene u arhivima na istim poslovima i na poslovima zaštite arhivske građe i dokumentarnog materijala kod stvaralaca, na temu *eUprava i ePisarnica*.

Izlagači su bili Svetlana Jovanović, viši savetnik u Kabinetu Predsednika Vlade, Jedinica za implementaciju strateških projekata IT i e-Uprava i Marija Milošević iz Ministarstva kulture Republike Srbije. Moderator i organizator radionice bila je Milena Popović Subić, arhivska savetnica Arhiva Vojvodine.

Radionica je izazvala veliko interesovanje. Prisustvovalo je preko stotinu učesnika koji su vrlo aktivno učestvovali u njenoj realizaciji. Prvi dan Savetovanja završen je izletom do Đavolje Varoši i svečanom večerom.

Drugog dana savetovanja u okviru tematske celine *Aktuelna pitanja arhivske službe* predstavljeno je deset radova. Teme radova bile su posvećene arhivskom zakonodavstvu, kancelarijskom poslovanju, valorizaciji, izradi tematskih vodiča, razgraničenju arhivskih fondova, doajenima srpske arhivistike, arhivskoj pedagogiji. Sesiju je svojim referatom na temu *Dometi važeće zakonske regulative na zaštiti arhivske građe i dokumentarnog materijala* otvorila Marija Todorović (Istorijski arhiv Šumadije), ukazujući na značaj davanja javnih ovlašćenja nadležnim ustanovama u pogledu zaštite dokumentarnog materijala, stručnog nadzora, sprovođenja mera za nepoštovanje zakonskih propisa, učestale kontrole stanja i evidencija arhivske građe i dokumentarnog materijala, što je kao rezultat imalo da stvaraoci i imaooci arhivske građe i dokumentarnog materijala ozbiljnije shvate svoje obaveze predviđene članom 9. *Zakona o arhivskoj građi i arhivskoj delatnosti*. Dr. Jasmina Živković (Istorijski arhiv Požarevac) predstavila je rad na temu *Istoriijat arhivskog zakonodavstva u Srbiji* i u svom izlaganju dala je hronološki prikaz zakonskih propisa o zaštiti arhivske građe i radu arhiva u Srbiji. Milena Popović Subić (Arhiv Vojvodine) autorka je rada *Katalog postupaka kao element kancelarijskog poslovanja* i u svom referatu prikazala je novine u kancelarijskom poslovanju i ulogu kataloga postupaka u centralnoj evidenciji predmeta sa posebnim osvrtom na katalog postupaka pokrajinskih organa. Stjepan Prutki (Državni arhiv u Vukovaru) prezentovao je referat svog rada na temu *Arhivi u službi uprave – prikaz sudbinskih trenutaka iz nedavne povijesti arhivske službe u Republici Hrvatskoj*, u kojem je autor dao pregled zakonskih i podzakonskih akata, za potrebe upravnih postupaka, na primeru sprovođenja postupka za povraćaj konfiskovane imovine koju su komunističke vlasti konfiskovale i ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada i upoznao nas sa izazovima sa kojima se Državni Arhiv u Vukovaru suočavao tokom rešavanja tih zahteva.

Dušan Žugić (Istorijski arhiv Užice) predstavio je rad na temu *Revalorizacija dokumentarnog materijala sa produženim rokovima čuvanja* u kojem je opisao iskustvo arhivista Istorijskog arhiva Užice kada je reč o vrednovanju dokumenata finansijske provenijencije i pokušao da da odgovor na pitanje da li mogu rokovi čuvanja dokumentarnog materijala sa produženim rokovima čuvanja da se skraćuju? Mirjana Milenković (Istorijski arhiv Beograda) u svom referatu na temu *Tanasije Ž. Ilić (1901-1987)* predstavila je stručni i naučni rad ovog istoričara i arhiviste koji se naročito interesovao za istoriju Srbije u predvečerje Prvog srpskog ustanka i nakon ustanka, prepoznao vrednost dokumenata koja se čuvaju u fondu Zemunskog magistrata, dao doprinos u priređivanju nekoliko zbornika arhivske građe i istakao se i kao dugogodišnji predavač ćirilske paleografije, staroslovenskog i nemačkog jezika na tečaju za arhivske radnike. Ivana Jovanović (Istorijski arhiv Niš) svoj rad posvetila je sećanju na ličnost i delo Đorđa Stamenkovića, dugogodišnjeg

direktora Istorijškog arhiva Niša. U referatu rada pod nazivom *Ispod pera premalo hladovine – Đorđe Stamenković (1929-1994), doajen srpske arhivistike*, autorka nas je upoznala sa njegovim naučno-istraživačkim i publicističkim radom. Milorad Jovanović (Istorijški arhiv Jagodina) u referatu svog rada pod nazivom *Pitanje razgraničenja i utvrđivanja arhivskih fondova pravosudnih organa u postsocijalističkoj Srbiji* obrazložio je koji su postupci primenjivani prilikom ustanovljenja krajnje granične godine arhivskih fondova pravosudnih organa, u sklopu redefinisivanja postojećih arhivskih fondova pravosudnih organa i eventualnog formiranja novih arhivskih fondova prema kriterijumima za formiranje arhivskih fondova.

Goran Milosavljević (Istorijški arhiv Šumadije) u svom referatu predstavio je rad na temu *Tragom Kneza Mihaila u Kragujevcu – put ka tematskom vodiču*, u kojem je opisao sve faze izrade tematskog vodiča rukopisne zaostavštine Kneza Mihajla, koja se čuva u Istorijškom arhivu Šumadije Kragujevac. Zorica Smilović (Istorijški arhiv Beograda) predstavila je referat na temu *Edukativni potencijali Istorijškog arhiva Beograda za primenu u pedagoškoj praksi Srbije* u kome je autorka dala analizu obrazovno-vaspitnih mogućnosti IAB, pravce paralelu između planiranog školskog gradiva za različite predmete i sadržaja koji Arhiv pruža i koji može da se koristi kao pomoćno nastavno sredstvo. Takođe nas je upoznala sa nastankom i razvojem pedagoške delatnosti IAB i ukazala na napore koje je Arhiv uložio kako bi unapredio arhivsku pedagogiju, u saradnji sa Ministarstvom prosvete Republike Srbije. Moderator i ove sesije bili su Mirjana Milenković arhivski savetnik Istorijškog arhiva Beograda i Goran Milosavljević viši arhivista Istorijškog arhiva Šumadije Kragujevac.

Treća tematska celina, pod nazivom *Arhivska građa u inostranstvu od značaja za istoriju srpskog naroda i Srbije*, bila je poslednja tematska celina u okviru koje je devetoro izlagača od predviđanih desetoro predstavilo svoje radove. Mr. Danijela Mrda (Arhiv Bosne i Hercegovine) prezentovala je referat na temu *Istorija Srbije u dokumentima Arhiva Bosne i Hercegovine* i predstavila istorijske izvore za proučavanje istorije Srbije koji se čuvaju u Arhivu Bosne i Hercegovine, a koji su izuzetno značajni za proučavanje delovanja Mlade Bosne, Sarajevskog atentata, Prvog svetskog rata, Kraljevine Jugoslavije (arhivska građa nastala radom Kraljevske banske uprave Drinske banovine, prepiska srpskih kulturnih društava u Bosni i Hercegovini sa srodnim društvima u Srbiji, periodika: *Srpska riječ* i *Sarajevski list*). Dr. Filip Krčmar (Istorijški arhiv Zrenjanin) u svom referatu na temu *Prokuplje i Čačak u svetlu građe Austrijskog državnog arhiva* predstavio je građu Austrijskog državnog arhiva koja se odnosi na Prokuplje i Čačak i uglavnom obuhvata fotografije iz Prvog svetskog rata, koje su izvor za proučavanje delovanja austrougarske vojske na tlu Srbije i čuvaju se u okviru odeljenja Ratni arhiv (Kriegsarchiv).

Verica Filipović (arhivski savetnik Državnog arhiva Srbije u penziji) izložila je referat na temu *Arhivska građa Arhiva Srpske pravoslavne Eparhije budimske u Sent Andreji* i dala pregled formiranih fondova i zbirki Arhiva

Eparhije budimske, koji su od izuzetnog značaja za istoriju srpskog naroda. Suzana Petrović (Istorijski arhiv Vranje) i Predrag Stojković (Istorijski arhiv Vranje) koautori su rada pod nazivom *Dostupnost arhivske građe Državnog arhiva Republike Severne Makedonije od značaja za istoriju srpskog naroda i Srbije*. U referatu rada Predrag Stojković nas je upoznao sa osnovnim informacijama o arhivskoj građi od značaja za istoriju srpskog naroda, mogućnosti njenog istraživanja i objavljivanja u skladu sa *Zakonom o arhivskoj građi Državnog arhiva Republike Severne Makedonije i Protokola o saradnji između Državnog arhiva Srbije i Državnog arhiva Republike Severne Makedonije*. Mr. Aleksandra Pijuk Pejčić (Historijski arhiv Sarajevo) prezentovala je referat na temu *Patnje Srba u logoru Arad kroz dnevničke zapise Manojla Ilića*. U radu su, na osnovu dnevnika internirca Manojla Ilića, učitelja iz Rudog, prikazani uslovi u logoru: smeštaj, ishrana, higijena, prisustvo zaraznih bolesti, prisilni rad i masovno umiranje kao posledica svega navedenog, koji predstavljaju jedan od vidova eskalacije nasilja nad Srbima u Austrougarskoj tokom Prvog svetskog rata. Šimun Novaković (Arhiv Bosne i Hercegovine) u referatu svog rada pod nazivom *Gradivo Arhiva Bosne i Hercegovine o slanju srpske dece na prehranu u Hrvatsku i Vojvodinu tijekom 1917. i 1918. godine* opisao je kako je tekla akcija slanja srpske dece iz Bosne i Hercegovine na prehranu, usled pojave gladi. Samu akciju podstakla je austrougarska vlast u Bosni i Hercegovini i u nju su, pored dece pravoslavne veroispovesti bila uključena i deca rimokatoličke (odnosno tzv. ferijalna kolonija hrvatske dece iz Hercegovine) i islamske veroispovesti, ali je centralni deo rada posvećen slanju srpske dece.

Amela Bedaković (Historijski arhiv Sarajevo) predstavila je referat na temu *Kolo srpskih sestara u Sarajevu* u kome je prikazala istorijat i strukturu fonda škole Kolo srpskih sestara u Sarajevu, koji obuhvata period 1935-1941, sa posebnim osvrtom na ulogu škole u opismenjavanju ženskog dela populacije, na istaknute učitelje, učenike i članove Kola srpskih sestara kao i pregled rada Kola srpskih sestara. Zoran Stevanović (Arhiv Vojvodine) prezentovao je referat rada pod nazivom *Srpske privilegije – projekat Arhiva Vojvodine i istraživanja u Mađarskoj*, u kojem je autor dao pregled istraživanja u Mađarskoj, koje je obavio Arhiv Vojvodine, sa osvrtom na istorijski značaj pojedinih naseljenih mesta za srpsku istoriju, gde su Srbi uživali različite privilegije izdavane od vladara u Kraljevini Ugarskoj i Habzburškoj monarhiji od srednjeg veka do 1848. godine. Vidosava Eraković (Arhiv Jugoslavije) govorila je na temu *Uloga Glavnog arhivskog saveta FNRJ i Saveta akademija nauka FNRJ u organizovanju istraživanja i mikrofilmovanja arhivske građe za istoriju jugoslovenskih naroda u stranim arhivima*. Moderator ova tematske celine bili su Vidosava Eraković viši arhivista Arhiva Jugoslavije i Zoran Stevanović arhivski savetnik Arhiva Vojvodine.

I ove godine, pored kolega iz Srbije, savetovanju Arhivističkog društva Srbije prisustvovala su kolege iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Ruske Federacije, direktori Arhiva u Srbiji: dr. Miroslav Perišić direktor

Državnog arhiva Srbije, dr. Nebojša Kuzmanović direktor Arhiva Vojvodine, dr. Milan Terzić direktor Arhiva Jugoslavije, Marko Marković direktor Arhiva Kosova i Metohije, direktori arhiva u: Nišu, Pirotu, Leskovcu, Požarevcu, Zaječaru, Smederevu, Smederevskoj Palanci, Senti, Kraljevu i Kruševcu, direktorka Arhiva Bosne i Hercegovine mr. Danijela Mrda, direktor Arhiva Republike Srpske dr. Bojan Stojnić, predsednici i predstavnici arhivističkih udruženja: dr. Vladan Vukliš predsednik Arhivističkog udruženja Bosne i Hercegovine, Dušan Popović predsednik Udruženja arhivskih radnika Republike Srpske, predsednica Upravnog odbora Arhivističkog udruženja Bosne i Hercegovine, Spomenka Pelić sa saradnicima iz Kantonalnog arhiva u Travniku, predstavnici udruženja arhivista iz Slovenije i Hrvatske.

Na savetovanju su razmotrena brojna pitanja iz arhivske delatnosti i arhivske službe: primena veštačke inteligencije u arhivistici i njen uticaj na rad u arhivima, korišćenje softvera za digitalizaciju dokumenata, izazovi sa kojima se arhivi suočavaju u digitalnom okruženju, elektronsko arhiviranje, organizacija i čuvanje elektronskih dokumenata, značaj digitalne prezervacije, preventivna i fizička zaštita arhivske građe, arhivsko zakonodavstvo, novine u kancelarijskom poslovanju, valorizacija, izrada tematskog vodiča. Prisetili smo se značajnih imena srpske arhivistike. Podsetili smo se koji su to kriterijumi za utvrđivanje i razgraničenje fondova na primeru fondova pravosudnih organa postsocijalističke Srbije. Otkrili smo edukativne potencijale arhivske pedagogije. Za istraživače je izuzetno značajna tematska celina posvećena istraživanju arhivske građe o istoriji srpskog naroda i Srbije u inostranstvu.

Sagledavajući teme radova predstavljenih na ovogodišnjem savetovanju, koji ne samo da su otvorili mnoga pitanja vezana za rad arhivske službe, već su nas podsetili i na ulogu arhiva u javnom životu i ukazali na izazove digitalne ere, sa kojima se i arhivi suočavaju, uverili smo se u značaj organizovanja stručnih savetovanja. Ona ne samo da pružaju mogućnost međusobnog povezivanja arhivista, već su izuzetno značajna za razmenu iskustava. Kolege iz Slovenije predstavile su razvojni put slovenačkih arhiva u domenu elektronskog arhiviranja i elektronskih arhiva. Kolege iz Hrvatske prikazale su evropske i međunarodne projekte i platforme (Europeana, Archives Portal Europe Historiana, DARIAH – EU: Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities, ICARUS projekti, European Digital Treasuries) na osnovu kojih smo saznali korisne informacije o uslugama, alatima, projektima, strategijama, strateškim i istraživačkim partnerstvima, e-infrastrukturi, vezi između istraživanja i obrazovanja, upravljanju naučnim sadržajima, edukacijskim programima.

Kolege iz Ruske Federacije podelile su sa nama svoje iskustvo u vezi organizacije i načina čuvanja elektronskih dokumenata u Rusiji. Kolege iz Bosne i Hercegovine svoj doprinos savetovanju dale su temama vezanim za digitalizaciju - predstavili su pitanje digitalne prezervacije na osnovu iskustva Arhiva Bosne i Hercegovine (migracije podataka, backup, zaštita baze podataka od oštećenja i trajnog gubitka imajući u vidu otežavajuće okolnosti usled korišćenja zastarele i nedovoljne IT opreme sa kojom Arhiv trenutno raspolaže),

ali su takođe prezentovali i bogatstvo svojih arhivskih fondova, između ostalog značajnih i za proučavanje istorije Srba u XIX i XX veku na prostoru Bosne i Hercegovine. U duhu tradicije organizovanja međunarodnog arhivističkog savetovanja Arhivističkog društva Srbije, iščekujemo VIII po redu Međunarodno savetovanje, koje će biti održano u Senti 2024. godine i koje će, nadamo se, privući nove izlagače iz Srbije i regiona i otvoriti nove teme.